

Vastgesteld 11 december 2025

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026–2030

**Vastgesteld in de gezamenlijke ledenvergadering
Van 11 december 2025**

Samengesteld door:

GroenLinks–PvdA Zeewolde

Redactie: Rien de Meij, secretaris GroenLinks-PvdA Zeewolde, in samenwerking met leden, bewoners en maatschappelijke partners

Vormgeving:

Marianne Touw (Studio Touw)

Uitgave:

11 december 2025

Copyright © 2025 GroenLinks–PvdA Zeewolde

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder bronvermelding, tenzij voor niet-commerciële doeleinden in het kader van publieke participatie.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt	6
Nieuwe woningen voor de toekomst	7
Bestaande woningen	9
Een prettige en gemengde buurt	10
Hoofdstuk 2 We doen het samen	11
Vertrouwen	13
Gezond zijn	14
Leren 15	
Bewegen	16
Veilig leven	16
Meedoen	17
Vrij zijn 18	
Eerlijk inkomen, eerlijke hulp	19
Hoofdstuk 3 Een groene economie in een gezonde gemeente	20
Nieuwe energie	22
Groene gemeente	22
Leefbare buurten en kernen	23
Veilig en gezond vervoer	23
Groene en duurzame bedrijvigheid	24
Eerlijke huisvesting voor arbeidsmigranten en vergunninghouders	25
Hergebruik grondstoffen	26
Het buitengebied	26
Hoofdstuk 4 Toekomstgerichte keuzes voor Zeewolde	28
Eerlijk met geld omgaan, met oog voor de toekomst	28
Het nieuwe gemeentehuis in Zeewolde	29
Een sociaal hart voor Zeewolde	29
Een dorpsboerderij van en voor Zeewolde	29
Toekomst voor het G-gebied	30
Slimme en eerlijke energietransitie	30
Duurzame en sociale mobiliteit	32
Een vitaal centrum en sterk lokaal ondernemerschap	32
Kunst en cultuur: dichtbij en van ons allemaal	33
Veiligheid en weerbaarheid in het buitengebied van Zeewolde	33
Nieuwe kazerne aan de Spiekweg? Eerst goed nadenken!	34
Lelystad Airport en militaire vluchten: zorg voor de omgeving	35
Geen groot datacenter in Zeewolde	35

Voorwoord

Voor je ligt het verkiezingsprogramma van GroenLinks-PvdA Zeewolde voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026.

Een programma dat tot stand kwam in gesprekken, appgroepen, buurtbijeenkomsten en werksessies met betrokken leden van GroenLinks en PvdA.

Met dank aan iedereen die heeft meegeschreven, meegedacht of kritisch heeft meegelezen. Het kernteam – onder leiding van Mitchell van Winsum – bestond uit leden van beide partijen. Dit programma is van ons allemaal.

Zeewolde en Nederland staan voor grote opgaven. Klimaatverandering, woningnood, groeiende ongelijkheid en een tekort aan zorg en vertrouwen raken ook ons dorp. Juist in zo'n tijd is er behoefte aan duidelijke keuzes. Keuzes die sociaal en duurzaam zijn, eerlijk én uitvoerbaar.

Daarom brengen we in dit programma het beste van rood en groen samen. We kiezen stap voor stap: eerst bouwen binnen het dorp, dan uitbreiden. We sluiten waardevolle natuurgebieden uit van bebouwing. En we nemen als gemeente verantwoordelijkheid waar de markt tekortschiet.

Voor een dorp dat rechtvaardig omgaat met mensen, met natuur en met publieke middelen. We hopen dat dit programma je helpt om een helder beeld te krijgen van onze inzet – en nodigen je uit om samen verder te bouwen aan een groener, socialer en menselijker Zeewolde.

Mitchell van Winsum

Voorzitter GroenLinks Zeewolde

Geert Jan Lutjes

Voorzitter PvdA Zeewolde

Inleiding

Iedereen in Zeewolde verdient een goed leven. Een betaalbaar huis, genoeg geld om van te leven en een buurt waar je je thuis voelt. Maar dat is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Te veel mensen hebben moeite om rond te komen. Kinderen groeien op in armoede. De energierekening is te hoog. En bij grote plannen voelen inwoners, boeren en ondernemers zich vaak buitengesloten. GroenLinks-PvdA Zeewolde wil dat anders. Wij maken duidelijke keuzes voor een dorp dat eerlijk, groen en van ons allemaal is.

We kiezen voor **bestaanszekerheid**, dus:

- Iedereen moet kunnen wonen in een betaalbaar, goed geïsoleerd huis.
- Geen kind groeit op in armoede.
- Hulp is er op tijd, zonder schaamte of ingewikkelde regels.

We kiezen voor **wonen met regie en richting**:

- We bouwen zo dicht mogelijk bij en aansluitend aan de dorpskern en ronden tegelijk lopende projecten af. Zo maken we de Polderwijk af en starten we met Fortenveld, Vestingveld en het buitengebied Oost.
- Vanaf 2030 starten we met een tweede kern in Oosterwold – compact, duurzaam, met OV en voorzieningen.
- Het G-gebied willen we behouden als groen en open gebied. Woningbouw past daar wat ons betreft niet.

We kiezen voor **schone energie** – in eigen hand:

- We wekken energie lokaal op én slaan die lokaal op – samen met bewoners en energiecoöperaties. De slechtst geïsoleerde woningen pakken we als eerste aan.

We kiezen voor **samenwerking met natuurbeheerders, boeren en ondernemers**:

- Boeren die willen verduurzamen, of willen overstappen van de gangbare praktijk naar een biologische, krijgen bestuurlijke ruimte en duidelijke afspraken om die stap haalbaar te maken.
- Ondernemers die investeren in een eerlijke en groene economie krijgen ruimte, advies en waar nodig een duwtje in de rug.
- De kazerne is welkom als natuur wordt beschermd, boeren eerlijk behandeld en oplossingen worden gevonden voor energie, verkeer en wonen.

We kiezen voor **zorg voor elkaar**:

- Open Haven wordt het sociale hart van Zeewolde.
- Ouderen, vrijwilligers en jongeren bouwen samen aan zorg in de buurt.
- Arbeidsmigranten en vergunninghouders krijgen eerlijke woonkansen.

En we kiezen voor **échte zeggenschap**:

- Grote plannen maken we samen – met inwoners, natuurorganisaties, boeren en ondernemers.
- Geen prestigeprojecten zonder maatschappelijke meerwaarde.

In dit programma lees je hoe we dat samen waarmaken – voor iedereen.

Hoofdstuk 1

Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt

Een thuis is meer dan een dak boven je hoofd. Het is de plek waar je tot rust komt, waar je samen bent met familie en vrienden – maar ook de straat, de buurt en het dorp om je heen.

Toch wordt het vinden van een woning steeds moeilijker. Starters blijven vastzitten, gezinnen vinden geen betaalbare optie, en ouderen kunnen nergens naartoe. Dat is geen toeval, maar het gevolg van beleid waarin de markt de regie kreeg en betaalbaarheid uit beeld verdween.

GroenLinks-PvdA Zeewolde kiest voor verandering. Wonen is geen verdienmodel, maar een mensenrecht. Daarom nemen we de regie terug: we sturen op minstens 66% betaalbare woningen, maken bindende afspraken met ontwikkelaars en zorgen voor meer zeggenschap van bewoners.

We zetten in op wooncoöperaties, flexibele woonvormen, doorstroming en het beter benutten van bestaande woningen. Zo bouwen we buurten waar mensen zich echt thuis kunnen voelen – sociaal, gemengd en groen.

Want een thuis bouw je niet alleen met stenen, maar met visie, keuzes en zorg voor elkaar.

Wonen doe je samen – in een buurt waar mensen elkaar kennen, naar elkaar omkijken en ruimte krijgen om mee te doen. Daar maken wij werk van.

Bestaande woningen

Te veel mensen hebben moeite om hun energierekening te betalen. Daarom willen wij actief woningen verbeteren. Iedereen verdient een huis zonder schimmel, tocht, hitte of kou, zonder dat de maandlasten stijgen. De gemeente moet mensen met een laag inkomen helpen om hun woning snel te isoleren. Dat geldt ook voor infraroodverwarming, een energiezuinige wasmachine of een inductiekookplaat. Wie het geld niet heeft, moet toch kunnen meedoen.

We willen fijne, leefbare en gemengde wijken. Wijken waar mensen met verschillende achtergronden samen wonen en werken – of je nu bakker of fysiotherapeut bent, al jaren hier woont of nieuw bent. Waar je veilig over straat kunt zonder angst voor beroving of intimidatie – wie je ook bent.

Een leefbare wijk begint met veiligheid en toegankelijkheid. Met een winkel voor dagelijkse behoeften, speelplaats, buurthuis en basisschool dichtbij, zodat je er lopend of fietsend naartoe kunt. Zo ontmoeten we elkaar weer.

Een fijne buurt is ook een groene buurt. Meer daarover lees je in hoofdstuk drie.

Nieuwe woningen voor de toekomst

De woningnood is acuut – ook in Zeewolde. Daarom bouwen we, maar niet blind. Niet méér woningen, maar de juiste woningen: betaalbaar, duurzaam en bereikbaar voor wie nu klem zit.

Wij bouwen voor starters, gezinnen, mensen die in scheiding liggen, jongeren, ouderen en mensen in een kwetsbare positie. Op dit moment is slechts 21% van de woningen sociale huur. Daarmee blijft Zeewolde duidelijk achter bij veel andere gemeenten. We maken daarom een inhaalslag: elk jaar bouwen we 300 woningen, waarvan 150 sociale huur en 100 betaalbare koop.

Dat lukt alleen als de gemeente actief grondbeleid voert, betaalbaarheid afdwingt en samenwerkt met meerdere corporaties die bereid zijn te investeren in Zeewolde.

Onze keuzes zijn scherp:

- We bouwen zo dicht mogelijk bij en aansluitend aan de dorpskern en ronden tegelijk lopende projecten af. Zo maken we de Polderwijk af en starten we met Fortenveld, Vestingveld en het buitengebied Oost.
- Vanaf 2030 starten we met Oosterwold, als tweede kern. Die wordt compact en duurzaam, met OV en voorzieningen.
- Het G-gebied is waardevol bos dat we willen behouden. Woningbouw past daar wat ons betreft niet: een bos van veertig jaar vervang je niet zomaar.
- Wooncoöperaties, woningdelen en flexwoningen horen erbij. Ze lossen de crisis niet op, maar geven wel ruimte aan andere woonvormen.

We bouwen niet alleen meer woningen, maar ook beter: betaalbaar, duurzaam en bereikbaar.

1. We bouwen elk jaar 300 woningen, waarvan 150 sociale huur en 100 betaalbare koop. Deze aantallen zijn ambitieus en vragen extra inzet van de gemeente, provincie én bouwende partijen.
2. We bouwen zo dicht mogelijk bij en aansluitend aan de dorpskern. Dat houdt het centrum levendig en voorzieningen betaalbaar. We benutten lege plekken, bouwen hoger waar dat past, en combineren wonen slim met werk of zorg.
3. We bouwen de Polderwijk verder af, en aansluitend ontwikkelen we Fortenveld, Vestingveld en het buitengebied Oost. Zo groeien we stapsgewijs, met oog voor draagkracht, bereikbaarheid en ruimtelijke samenhang.

4. Vanaf 2030 starten we met Oosterwold, als tweede kern. Die wordt compact en duurzaam, met OV en voorzieningen.
5. Bij het plannen van nieuwe wijken gaan wij uit van energie-neutrale of, waar mogelijk, energie-positieve bouw.
6. Bij het plannen van nieuwe wijken reserveren we grond voor energievoorzieningen.
7. Een bos van veertig jaar vervang je niet zomaar. Daarom willen wij het G-gebied behouden als open en groen gebied. Natuurbehoud is voor GroenLinks-PvdA geen bijzaak, maar een leidend principe.
8. Tussen Trekkersveld en woonwijken blijft een bufferzone van minimaal 50 meter – met bomen, waterpartijen en natuurstroken.
9. We ondersteunen wooncoöperaties: bewoners die samen bouwen en wonen. De gemeente stelt ruimte beschikbaar en denkt actief mee.
10. We bouwen levensloopbestendige huizen d.w.z. alle essentiële voorzieningen op de begane grond. Dus met een badkamer met toilet en een ruimte voor wasmachine, droger en opbergmaterialen, met zorg dichtbij, zoals in de Molenbuurt.
11. Om het grote tekort aan starterswoningen (~50m²) in te lopen gaan we in totaal 20 flexwoningen bouwen (4 x5, verspreid over locaties in het dorp). Bewoners krijgen een huurcontract voor bepaalde tijd. Het is de bedoeling dat zij daarna verhuizen naar een andere huurwoning. Ook onderzoeken we gedeeld huren en hospitaverhuur samen met Woonpalet en andere woningcorporaties.
12. Alle nieuwe woningen worden toekomstbestendig: klimaatneutraal, goed geïsoleerd, circulair gebouwd en bestand tegen extreme weersomstandigheden.
13. We bouwen natuurinclusief: met nestplaatsen, ruimte voor insecten, en veel groen rond en aan de woning.
14. Al bij het ontwerp zorgen we voor goede bereikbaarheid met snelfietsroutes en openbaar vervoer.
15. Waar dat kan en past bouwen we hoger: één of twee lagen extra. Dichtbij OV en fietsverbindingen, en altijd met oog voor groen en leefbaarheid.
16. Hoogbouw krijgt ruimte voor groen: op gevels, daken en in de omgeving.
17. In nieuwe wijken maken we minder straatparkeerplaatsen. De ruimte gebruiken we voor groen, extra woningen en parkeren aan de rand.
18. We zorgen wél voor voldoende parkeerruimte, inclusief plekken voor elektrische deelauto's.
19. Tijdelijke mantelzorgwoningen naast of achter bestaande woningen worden toegestaan, zodat familie dichtbij kan helpen.
20. We versterken de regionale samenwerking, zodat woningbouw samengaat met voorzieningen zoals OV en infrastructuur.
21. Woningzoekenden denken mee over nieuwbouw – niet alleen omwonenden.
22. We combineren wonen met plekken om te werken, ontspannen of zorg te ontvangen.
23. We stimuleren woningdelen en het splitsen van woningen. We overleggen met Woonpalet over een experiment om een bestaand blok eengezinswoningen te splitsen.
24. We onderzoeken of we bestaande appartementengebouwen een extra woonlaag kunnen geven (optoppen).

25. We houden grond zoveel mogelijk in publieke handen – om speculatie en prijsopdrijving te voorkomen.
26. Voor nieuwbouwwoningen geldt een zelfbewoningsplicht en anti-speculatiebeding. Wonen is geen verdienmodel.

Bestaande woningen

We zorgen dat bestaande woningen beter worden benut, energiezuiniger worden en recht doen aan wat mensen nodig hebben – of je nu starter, oudere of huurder bent.

27. We zorgen dat mensen sneller een passende woning vinden. Een- en tweepersoonshuishoudens die nu in eengezinswoningen wonen, krijgen voorrang voor nieuwe appartementen in de sociale huur.
28. Nieuwe appartementen staan eerst een maand open voor mensen die een grotere woning willen verlaten. Zo helpen we de doorstroming op gang.
29. Ouderen die gelijkvloers en dichtbij voorzieningen willen wonen, helpen we actief bij het vinden van een woning in hun eigen buurt.
30. Jonge mensen uit Zeewolde kunnen makkelijker hun eerste huis kopen via een starterslening. We onderzoeken ook nieuwe vormen zoals 'kopen zonder grond' of koop met korting.
31. Wat GroenLinks-PvdA betreft maken we met Woonpalet de afspraak om jaarlijks minder sociale huurwoningen te verkopen. Onze inzet is immers dat het totaal aantal sociale huurwoningen komende jaren fors groeit.
32. We stimuleren doorstroming met een verhuisvergoeding. Zo komen woningen vrij voor starters en gezinnen.
33. Huurders mogen niet de dupe zijn van slechte verhuurders. Bij klachten over hoge huur, achterstallig onderhoud of discriminatie kunnen zij terecht bij het gemeentelijk meldpunt.
34. Huisuitzettingen voorkomen we zoveel mogelijk. Alleen bij woonfraude of criminele activiteiten kan nog worden uitgezet. Slachtoffers van criminaliteit krijgen vervangende woonruimte en ondersteuning.
35. In buurten met veel armoede investeren we extra in openbare ruimte en het verduurzamen van woningen, samen met Woonpalet en andere verhuurders.
36. De duurzaamheidslening blijft beschikbaar. Ook mensen zonder spaargeld of met een BKR-registratie kunnen meedoen aan projecten om hun woning energiezuiniger te maken.
37. Energiecoaches gaan langs de deuren met advies. Na verduurzaming mag de huur niet zó veel stijgen dat het voordeel van lagere energiekosten verdwijnt.
38. We maken woningdelen makkelijker. Als mensen samen willen wonen, mogen ze hun wachttijd voor een sociale huurwoning optellen.
39. Bij leegstand grijpen we in. Als een pand zes maanden leegstaat, moet de eigenaar dit melden. We zoeken dan samen naar een oplossing. Als dat niet lukt, zorgt de gemeente voor nieuwe huurders.
40. Niemand hoeft op straat te slapen. Er komen meer opvangplekken en mensen worden actief begeleid naar herstel.
41. Zeewolde houdt minimaal vier pauzewoningen beschikbaar voor mensen in een crisissituatie.

42. De gemeente neemt het voortouw, maar werkt samen met woningcorporaties die zelf verantwoordelijk blijven. Zo maken we betaalbaar wonen echt waar.

Een prettige en gemengde buurt

We maken buurten leefbaar, veilig en sociaal – met ruimte voor ontmoeting, ondersteuning en cultuur, dicht bij huis.

43. In kwetsbare buurten investeren we extra in bijles, voorschoolse educatie en cultuur voor kinderen.
44. Er komt meer geld voor buurthuizen, bibliotheekfilialen en welzijnswerk. Wijken die dit het hardst nodig hebben, krijgen voorrang.
45. Wijkagenten blijven zichtbaar aanwezig – ook de jeugdagent en digitale wijkagent. Ze kennen de buurt, werken samen met scholen en zorgen voor veiligheid.
46. Mensen met zware verslaving of psychische problemen die overlast geven, krijgen passende zorg en een eigen woonvorm. Zo blijft de buurt leefbaar.
47. We steunen bewoners die arbeidsmigranten en asielzoekers helpen met bijvoorbeeld taalles of fietslessen.
48. Woonfraude – zoals illegale onderhuur of drugscriminaliteit – pakken we stevig aan.
49. Samen met woningcorporaties zoals Woonpalet voorkomen we dat te veel kwetsbare mensen in één wijk terechtkomen.
50. Lege huizen en winkels willen we vullen. Met duidelijke regels tegen leegstand houden we buurten levendig.
51. Wijkwinkelcentra worden ontmoetingsplekken met ruimte voor een buurthuis, wijkagent en sociaal werk.
52. Bij nieuwe woningen zorgen we ook voor extra voorzieningen zoals huisarts en tandarts, scholen en sport. Organisaties die dit bieden, betalen minder voor grond.
53. Muziekles, boeken en cultuur komen dichtbij: in buurthuizen, op scholen en bij sportclubs. Zo doen alle kinderen mee – ook wie niet in het centrum komt.
54. Huizen krijgen een klimaatscore die laat zien of ze risico lopen door hitte of wateroverlast.
55. We ontkoppelen regenwater van het riool via wadi's en opvang onder de grond.
56. Speelplekken worden groener en helpen regenwater opvangen bij hoosbuien.
57. Vakantieparken zijn geen oplossing voor woningnood. Ze kunnen tijdelijk opvang bieden – bijvoorbeeld aan vluchtelingen – maar alleen met goede begeleiding en snelle doorstroom naar gewone woningen.

Een fijne buurt is meer dan stenen en regels. Het is een plek waar mensen elkaar kennen, helpen en ruimte krijgen om mee te doen. Daarom kijken we in het volgende hoofdstuk naar wat ons samen sterk maakt.

Hoofdstuk 2

We doen het samen

Samen staan we sterk

Samenleven geeft houvast, contact en een gevoel van veiligheid. Dat begint dichtbij huis: een praatje in het park, een arm om je heen als het even tegenzit, of gewoon een schroevendraaier lenen bij de burens. Een fijne buurt heeft een vertrouwde huisarts, een wijkverpleegkundige die je kent, een buurthuis en een goede school.

Maar voor veel mensen is dat gevoel van verbondenheid niet vanzelfsprekend. Steeds meer mensen voelen zich alleen. Er is wantrouwen en polarisatie, en dat maakt het moeilijker om elkaar te begrijpen en te helpen.

GroenLinks-PvdA wil dat iedereen zich gezien en gesteund voelt. We bouwen aan een gemeente waarin mensen omkijken naar elkaar. Waar iedereen mee kan doen – jong of oud, nieuw in Zeewolde of hier al jaren thuis. Samen maken we Zeewolde tot een plek waar niemand er alleen voor staat.

De kracht van mensen in Zeewolde

Zeewolde zit vol mensen die iets voor een ander doen. Ze trainen een jeugdteam, koken voor een buurvrouw, delen spullen via een ruilkast of helpen de buurt vergroenen. Ook in energiecoöperaties, voedselinitiatieven en sportclubs zetten mensen zich in voor elkaar.

Denk eens aan Voedselbank De Kostmand, SchuldHulpMaatje, Stichting Arme Kant van Zeewolde, Buurtgezinnen of Leer-werkbedrijf De Basisz. Zij laten zien hoe sterk Zeewolde is als mensen de handen ineenslaan.

GroenLinks-PvdA Zeewolde gelooft in die kracht. Mensen kunnen veel, als ze de ruimte krijgen én serieus genomen worden. Daarom willen we vrijwilligers, buurtinitiatieven en sociale ondernemers beter ondersteunen.

Niet als 'leuk extraatje', maar als volwaardig onderdeel van een sociale samenleving. Denk aan een gezamenlijke voedseltuin, een buurtcoöperatie voor groenonderhoud of een dorpsboerderij. Zo bouwen we samen aan een dorp waar iedereen mee kan doen.

Vertrouwen werkt – als je het goed organiseert.

Een gemeente die mensen centraal zet, begint met vertrouwen. Wie zich meldt met een probleem, moet goed geholpen worden. Zonder wantrouwen of ingewikkelde regels. Dat is niet alleen menselijk, het werkt ook beter.

We willen dat de gemeente kijkt naar wat mensen nodig hebben – niet alleen naar wat het systeem toelaat. Dat vraagt om duidelijke afspraken, korte lijnen en ambtenaren die ruimte krijgen om maatwerk te bieden. De menselijke maat is geen luxe, maar het begin van goed bestuur.

Zeggenschap en vertrouwen

Wie in Zeewolde woont, moet kunnen meebeslissen over de toekomst van ons dorp. Grote plannen – zoals woningbouw, een gemeentehuis of een Maatschappelijk Centrum – maken we niet over mensen heen, maar mét hen. GroenLinks-PvdA gelooft in echte zeggenschap: vroeg beginnen, heldere keuzes voorleggen en ruimte bieden voor alternatieven.

Inwoners, boeren, ondernemers en organisaties hebben kennis en ideeën die we nodig hebben. Daarom betrekken we hen niet pas aan het einde, maar vanaf het begin. Zo zorgen we voor eerlijk beleid dat breed wordt gedragen.

We maken participatie toegankelijk: met duidelijke informatie, uitnodigingen en ondersteuning waar nodig. Ook wie minder makkelijk zijn stem laat horen, moet mee kunnen doen.

Goede voorzieningen voor iedereen

Goede voorzieningen houden een dorp leefbaar. Scholen, zorg, cultuur, openbaar vervoer en sport zorgen voor kansen, ontmoeting en welzijn. Voorzieningen dichtbij maken het verschil – vooral voor kinderen, ouderen en mensen met een beperking.

Maar de druk op deze voorzieningen groeit. De huisarts zit vol, sportverenigingen hebben moeite om trainers te vinden, en niet alle kinderen kunnen meedoen aan muziekles of creatieve activiteiten. Ook het openbaar vervoer laat te vaak steken vallen, vooral 's avonds en in het weekend.

GroenLinks-PvdA Zeewolde wil voorzieningen versterken, juist waar ze onder druk staan. We investeren in zorg dichtbij, ondersteuning op school en cultuur en sport voor iedereen. Ook zetten we ons in voor goed en betaalbaar openbaar vervoer, dat aansluit bij de laatste trein en je in ook het weekend van A naar B brengt.

Iedereen moet kunnen rekenen op sterke publieke voorzieningen – in elke wijk en in elke fase van het leven.

Hulp als het nodig is

Soms red je het even niet alleen. Door ziekte, geldzorgen, werkloosheid of een moeilijke thuissituatie. Dan moet je kunnen rekenen op goede hulp – op tijd, dichtbij en zonder drempels.

Maar in de praktijk krijgen mensen vaak pas hulp als het misgaat. Regels zijn ingewikkeld, hulpverleners zijn overbelast en systemen werken langs elkaar heen. Dat moet anders.

GroenLinks-PvdA wil dat hulp sneller en eenvoudiger wordt. We zorgen voor vaste contactpersonen, goede samenwerking tussen organisaties en voldoende geld voor zorg en ondersteuning.

Hulp moet aansluiten bij wat mensen nodig hebben – niet bij wat het systeem aanbiedt. Wie hulp vraagt, verdient begrip en een oplossing. Geen wantrouwen, maar vertrouwen.

Iedereen kan meedoen

Iedereen wil meedoen. Naar school gaan, werk doen dat ertoe doet, je stem laten horen, vrijwilligerswerk doen of je hobby uitoefenen. Maar niet iedereen krijgt dezelfde kansen.

Mensen met een beperking, ouderen, nieuwkomers, mensen in armoede of lhbtq+-personen, lopen nog te vaak tegen drempels aan.

Soms is de informatie te moeilijk, soms ontbreekt de ondersteuning of is de samenleving niet toegankelijk genoeg. Dat is niet eerlijk – en ook niet nodig.

GroenLinks-PvdA Zeewolde wil dat iedereen volwaardig mee kan doen. Daarom zetten we in op duidelijke communicatie, ondersteuning op maat en een omgeving waarin niemand wordt buitengesloten. We versterken cultuur, sport en ontmoeting in de wijk, en zorgen dat kinderen van ouders met een laag inkomen ook mee kunnen doen.

Samen leven

Zeewolde is een dorp waar mensen uit verschillende landen wonen en werken, bijvoorbeeld in de logistiek, landbouw of zorg. Wij willen dat iedereen zich welkom voelt. Dat betekent eerlijke huisvesting, goede begeleiding en de mogelijkheid om de taal te leren. Ook vrijwilligers die helpen bij fietslessen of taallessen verdienen steun.

Toch ervaren sommige mensen uitsluiting of discriminatie. Arbeidsmigranten wonen vaak geïsoleerd. Vergunninghouders wachten lang op een goede plek. En racisme en uitsluiting komen ook in Zeewolde voor – soms subtiel, soms zichtbaar.

GroenLinks-PvdA wil dat Zeewolde een dorp is waar iedereen zich welkom voelt. We zorgen voor goede huisvesting en begeleiding van nieuwkomers, en voor eerlijke kansen op school, op het werk en in de buurt.

Vertrouwen

We kiezen voor een menselijke overheid: bereikbaar, duidelijk en met oog voor wat mensen écht nodig hebben.

1. De gemeente werkt vanuit vertrouwen. Met duidelijke afspraken, oog voor iemands situatie en ruimte voor maatwerk.
2. We helpen mensen in armoede vooruit. Niet met dwang, maar met kansen, begeleiding en perspectief om zelf inkomen te verdienen.
3. In buurten met specifieke problemen kiezen we voor een gerichte aanpak, samen met bewoners.
4. De gemeente kijkt naar wat mensen écht nodig hebben – en biedt hulp die past. Dichtbij, begrijpelijk en persoonlijk. Ook wie nu buiten de boot valt, krijgt actieve en laagdrempelige ondersteuning.
5. We investeren in één team dat echt helpt. Voor jeugdzorg, schulden, toeslagen, administratie en praktische problemen – allemaal op één plek.
6. We willen schulden voorkomen. Bijvoorbeeld met voorlichting op school en afspraken met energieleveranciers om problemen vroeg te signaleren.
7. Jongeren met schulden krijgen snel hulp. Zodat ze opnieuw kunnen beginnen – zonder last op hun schouders.
8. Niemand mag door zorgkosten in de knel komen. De gemeente helpt waar nodig, bijvoorbeeld door het eigen risico te vergoeden.
9. Kinderen uit gezinnen met weinig geld krijgen hulp op maat. Voor schoolspullen, een sportabonnement, kleding of een fiets.
10. Elk kind verdient gelijke kansen. Daarom investeren we in kansencoaches op school, ervaringsdeskundigen en vakantieprojecten.

11. Noodzakelijke spullen moeten voor iedereen beschikbaar zijn. Via uitgiftepunten op school of in de wijk – bijvoorbeeld voor menstruatieproducten.
12. Wie digitaal minder vaardig is, krijgt persoonlijke hulp. De gemeente blijft bereikbaar – via mensen, niet alleen via schermen.
13. Nieuwe technologie moet eerlijk en zorgvuldig worden ingezet. Bij het gebruik van data en digitale toepassingen laten we ons adviseren over ethische aspecten, zoals privacy, transparantie en zeggenschap.

Gezond zijn

We zorgen voor zorg dichtbij, steun op tijd en een omgeving die mensen gezond houdt.

14. Gezondheid begint met voorkomen. We zorgen voor een gezonde omgeving, goede informatie en vroege signalering – zodat mensen langer gezond blijven en zorgkosten omlaag kunnen.
15. Lokale initiatieven die kwetsbare bewoners ondersteunen – zoals mensen met een beperking of psychische klachten – krijgen onze steun. We doen niets over hen, zonder hen.
16. We brengen geestelijke gezondheidszorg naar de wijk. Zo kunnen we problemen op tijd signaleren en zorgen dat mensen veilig thuis kunnen blijven wonen.
17. Veel ouderen in Zeewolde blijven actief, ook na hun pensioen. Ze rijden mensen naar het ziekenhuis, helpen in de buurt of doen vrijwilligerswerk. GroenLinks-PvdA waardeert deze inzet en wil deze ondersteunen met ruimte, begeleiding en een goede verzekering.
18. We pakken het personeelstekort in de zorg aan door mensen uit de buurt in te zetten – zoals statushouders, Oekraïners of mensen in de bijstand. Met opleiding en begeleiding kunnen zij waardevol werk doen.
19. Zorg hoort dichtbij en samenhangend te zijn. We zetten in op samenwerking tussen gemeente, woningcorporaties, zorg, en welzijn.
20. De zorg in Zeewolde staat onder druk. In de Polderwijk vinden mensen moeilijk een huisarts, en in het centrum werken zorgverleners vaak verspreid. We brengen daarom zorgverleners bij elkaar. Huisarts, wijkverpleegkundige, apotheek en tandarts, werken op één plek in de wijk. Dat maakt zorg toegankelijker en de samenwerking beter.
21. Bij nieuwbouw zorgen we voor woon-zorgcomplexen en een gezondheidscentrum. Zo blijft zorg dichtbij.
22. Mantelzorgers verdienen steun. We zorgen voor respijtzorg, lotgenotencontact en extra aandacht voor jonge mantelzorgers, die vaak onzichtbaar zijn.
23. Mensen met een chronische aandoening krijgen meer zekerheid over hun zorg. Bijvoorbeeld via een meerjarige Wmo-indicatie.
24. Dakloze mensen met complexe problemen krijgen de zorg en ondersteuning die ze nodig hebben – ook als er verslaving of psychische nood meespeelt.
25. Het nieuwe gemeentehuis en het Maatschappelijk Centrum worden voor iedereen toegankelijk, net als onze (digitale) informatie. Iedereen moet kunnen meedoen.

26. Zeewolde wordt een dementievriendelijke gemeente. Met passende dagbesteding en publieke ruimtes die veilig en herkenbaar zijn voor mensen met dementie.
27. We investeren in kleinschalige jeugdzorg in de buurt. Voor gezinnen, maar ook voor kinderen die tijdelijk niet thuis kunnen wonen.
28. Jongeren met een licht verstandelijke beperking krijgen betere ondersteuning – op school, bij werk én in de zorg.
29. Jongeren die jeugdhulp ontvangen laten we niet vallen als ze 18 worden. We zorgen voor een soepele overgang naar de Wmo en andere voorzieningen.

Leren

Gelijke kansen beginnen op school. Elk kind in Zeewolde moet dichtbij huis goed onderwijs krijgen – of je nu opgroeit in Polderwijk of in Zuid. We investeren in kindcentra in elke wijk: plekken waar onderwijs, opvang, zorg en ontmoeting samenkomen. Niet alleen overdag, maar ook daarna – met naschoolse activiteiten, schoolbibliotheken en sport. Onze kindcentra worden duurzaam, groen en toegankelijk. Zo maken we scholen tot het kloppend hart van de wijk – en geven we elk kind de beste start.

30. In Zeewolde groeit het aantal kinderen dat extra ondersteuning nodig heeft. Daarom willen we investeren in sterke kindcentra in elke wijk. Een goede school met kinderopvang, bibliotheek en naschoolse activiteiten dicht bij huis – zoals nu al gebeurt in de voorbereiding van een kindcentrum in de Polderwijk.
31. Leren begint al vóór de basisschool. Kinderen van 2 tot 6 jaar krijgen extra taalonderwijs en ontwikkelingsactiviteiten. Elk kind van 2 tot 4 jaar moet minstens twaalf uur per week naar de peuterspeelzaal kunnen.
32. Kinderen die opgroeien in armoede krijgen extra steun. Voor school, gezondheid én vrije tijd. Zo helpen we achterstanden inhalen.
33. Nieuwkomers verdienen een goede start. We investeren in speciaal onderwijs voor kinderen die intensief Nederlands moeten leren voordat ze instromen.
34. Op de basisschool zorgen we voor gezonde schoolmaaltijden. Dat geeft kinderen energie om te leren. Ouders betalen geen verplichte ouderbijdrage, zodat ieder kind mee kan doen.
35. We zorgen voor brugfunctionarissen. Zij helpen gezinnen bij taal, opvoeding of contact met school en hulpverlening.
36. Scholen met veel leerlingen die extra hulp nodig hebben, krijgen extra middelen. Denk aan onderwijsassistenten of een bonus voor leraren.
37. We pakken het lerarentekort aan. Wie uit een ander vak komt en leraar wil worden, krijgt hulp. De gemeente werkt samen met scholen om nieuwe leraren snel aan het werk te krijgen.
38. Lezen is de basis. We investeren in schoolbibliotheek(filialen) en zorgen dat elk kind in aanraking komt met boeken.
39. Sommige kinderen hebben wat extra's nodig om mee te kunnen doen: huiswerkbegeleiding, een laptop of een museumbezoek. De gemeente helpt daarbij.
40. Kinderen moeten de tijd krijgen om hun talent te ontdekken. Daarom stimuleren we brede brugklassen en het combineren van niveaus binnen één school.
41. Jongeren die zonder diploma van school gaan, laten we niet los. Zij krijgen persoonlijke begeleiding om hun weg te vinden.
42. Schooluitval heeft vaak een oorzaak. Daarom willen we dat leerplichtambtenaren meer ondersteunen dan straffen.
43. Ook buiten schooltijd willen we kinderen kansen bieden. Bijvoorbeeld met sport, cultuur, natuurprojecten of activiteiten over duurzaamheid.

44. Het mbo verdient waardering. Het is belangrijk voor jongeren én voor Zeewolde. We bestrijden stagediscriminatie en zorgen voor eerlijke stagevergoedingen.
45. We pakken laaggeletterdheid aan. Werkgevers leren het herkennen. En de gemeente biedt taalcursussen die makkelijk te vinden zijn.
46. We investeren in bibliotheek(filialen) dichtbij. Dat helpt tegen laaggeletterdheid en zorgt voor ontmoetingen in de wijk.
47. De gemeente gebruikt duidelijke taal. En wie hulp nodig heeft, kan gewoon langskomen – aan de balie of op afspraak.

Bewegen

We maken sporten, spelen en wandelen bereikbaar voor iedereen, van jong tot oud.

48. Sportverenigingen brengen mensen samen. Een goede club is meer dan sport – het is een plek waar een wijk of dorp elkaar ontmoet. Daarom zorgen we voor goede, duurzame sportaccommodaties.
49. Buurtsportcoaches helpen om zoveel mogelijk mensen in beweging te krijgen. Vooral jongeren dagen we uit om te blijven sporten en nieuwe sporten te ontdekken.
50. We investeren in toegankelijke, groene beweegroutes en speelplekken. Denk aan speeltuinen, basketbalveldjes, buitenfitness of een wandelpark met bankjes voor de ouderen. Ook nieuwe wijken maken we beweegvriendelijk.
51. Ieder kind moet kunnen sporten. We helpen gezinnen met een laag inkomen om de sportclub te betalen. Ook volwassenen en ouderen krijgen toegang tot passend sportaanbod.
52. Zwemmen is een basisvaardigheid. We bieden schoolzwemmen aan voor alle kinderen in groep 5, zodat elk kind een zwemdiploma kan halen.
53. Kinderen en volwassenen met een beperking verdienen een gelijkwaardige plek in de sport. We ondersteunen initiatieven voor hen én maken sportaccommodaties toegankelijk.
54. Verenigingen krijgen hulp bij het vinden van extra mensen, bijvoorbeeld via basisbanen. Zo krijgen mensen die thuiszitten een kans om mee te doen – met begeleiding en eerlijk inkomen.
55. We ondersteunen trainers, clubs en scheidsrechters in het tegengaan van agressie en asociaal gedrag. Iedereen moet zich veilig en welkom voelen op en rond het veld.

Veilig leven

We bestrijden criminaliteit én versterken wat mensen verbindt: contact, vertrouwen en nabijheid.

56. Iedereen moet zich vrij en veilig voelen in Zeewolde. We pakken (drugs)criminaliteit aan, zorgen voor verkeersveiligheid en werken aan een gemeente waar iedereen welkom is.
57. We letten op risico's van leegstand en criminaliteit in het buitengebied. Criminelen proberen ondernemers te verleiden hun schuren te verhuren of gebruiken windparkwegen als vluchtroute. We blijven dit actief aanpakken – en verbeteren onze aanpak waar dat kan – je leest er meer over in hoofdstuk 4.
58. Uitbuiting en mensenhandel pakken we hard aan. Slachtoffers krijgen de opvang en zorg die ze nodig hebben.
59. We proberen problemen vóór te zijn. Dat doen we met preventie, goede voorzieningen dichtbij en samenwerking tussen school, jeugdhulp, schuldhulp en buurtinitiatieven. Als burens elkaar kennen en helpen, voelt iedereen zich veiliger.

60. We willen jongeren uit de georganiseerde criminaliteit houden. Daarom bieden we perspectief – met hulp van mensen en netwerken uit de wijk die jongeren écht kennen.
61. Jongeren die overlast veroorzaken, houden we in beeld én in verbinding. We werken samen met politie, boa's, straathoekwerk en bureau HALT aan een aanpak die begrenst waar nodig, maar jongeren ook helpt om de draad op te pakken.
62. In Zeewolde hoort niemand zich buitengesloten te voelen. Het maakt niet uit waar je vandaan komt, wat je gelooft of van wie je houdt. Discriminatie en intimidatie bestrijden we actief.
63. Een inclusieve gemeente begint bij wie er voor de gemeente werken. Boa's en ambtenaren mogen zichzelf zijn, ook met een religieus symbool. Dat versterkt vertrouwen en herkenning.
64. Steeds vaker zijn er meldingen van mensen met verward gedrag. Kleine teams uit de geestelijke gezondheidszorg moeten snel kunnen ingrijpen om erger te voorkomen.
65. Soms moet de politie samen met een hulpverlener de situatie beoordelen. Zo'n 'street-triage' zorgt voor snelle, passende hulp – en voorkomt onnodig ingrijpen.
66. We zorgen dat onze gemeente goed voorbereid is op rampen en crisissen. We maken plannen, oefenen en praten open over spanningen in de samenleving. Zo staan we sterker, samen

Meedoen

We maken ruimte voor inspraak, vrijwilligerswerk en eerlijk werk met bestaanszekerheid.

67. Een goede gemeente is er niet alleen voor haar inwoners, maar werkt ook mét haar inwoners. GroenLinks-PvdA wil een gemeente waar je kunt meedoen, meedenken en meebeslissen – of je nu jong of oud bent, nieuw in Zeewolde of hier geboren.
68. Inwoners moeten kunnen meebeslissen over grote plannen, zoals woningbouw, het gemeentehuis of verkeersmaatregelen. We zorgen voor duidelijke participatie.
69. Maatschappelijke organisaties krijgen de tijd en het vertrouwen om iets moois op te bouwen.
70. We maken het subsidiebeleid eenvoudiger en ondersteunen initiatieven die passen bij wat inwoners nodig hebben.
71. Lokale democratie werkt pas echt als iedereen gehoord wordt. We zorgen dat ook mensen die nu vaak buiten beeld blijven, kunnen meepraten – ook in gesprekken met bedrijven.
72. De gemeente is zichtbaar in de wijk. In buurthuizen en bibliotheken organiseren we inloopspreekuren en bijeenkomsten over dingen die mensen raken: van grote projecten tot parkeerproblemen of wateroverlast.
73. We kiezen voor vaste banen bij de gemeente. Tijdelijke inhuur beperken we zoveel mogelijk. Zo bouwen we aan eigen kennis én aan werk voor inwoners.
74. Toeristen dragen via de toeristenbelasting bij aan de voorzieningen die zij ook gebruiken.
75. Vrijwilligers verdienen steun. Wie zich inzet voor bijvoorbeeld de bibliotheek of sportclub, krijgt waardering – bijvoorbeeld met een dorpspas.
76. In Zeewolde zetten veel mensen zich in voor hun omgeving: van Spot onZ en De Verbeelding tot de Voedselbank, wijkverenigingen en energiecoöperaties. We willen deze bewonerskracht versterken. Dat doen we met eenvoudige regels, ruimte voor initiatief en vaste contactpersonen bij de gemeente.

77. De gemeente werkt samen met Werkgeversbedrijf, UWV en het Leerwerkbedrijf om projecten met basisbanen te ondersteunen. Daarmee doe je zinvol werk voor de gemeenschap en krijg je een eerlijk inkomen. We richten ons vooral op verduurzaming en het helpen van kwetsbare inwoners.
78. Een basisbaan mag geen financiële problemen opleveren. We zorgen dat het goed aansluit op de regels in de Participatiewet.
79. Iedereen moet passend werk kunnen doen. Daarom zorgen we voor goede doorstroming tussen dagbesteding en regulier werk – met ruimte om op- of af te schalen.
80. Mensen met een psychische kwetsbaarheid kunnen, met begeleiding, meedoen in werkprojecten die passen bij hun situatie.
81. Statushouders helpen we snel aan betaald werk. Dat is goed voor henzelf én voor onze samenleving.
82. De gemeente gebruikt begrijpelijke taal. En wie hulp nodig heeft, kan altijd terecht aan de balie – persoonlijk, zonder drempels.

Vrij zijn

We geven ruimte aan ontmoeting, creativiteit en cultuur – dichtbij en voor iedereen.

83. We stimuleren momenten waarop burens elkaar leren kennen – bijvoorbeeld met een straatfeest of buurtbarbecue. Even samen ontspannen maakt het leven leuker én veiliger.
84. In elke wijk zorgen we voor ontmoetingsplekken zoals buurthuizen, pleinen en parken. Bewoners krijgen de ruimte om die plekken te gebruiken voor hun eigen activiteiten.
85. In wijken zoals Polderwijk en Zeewolde-Zuid ontstaan mooie initiatieven van onderop. Denk aan ontmoetingsplek De Rederij, buurtbarbecues of gezamenlijke buurtmoestuinen. Zulke initiatieven versterken de band tussen burens.
86. Buurtbudgetten geven mensen invloed op hun eigen leefomgeving. Of het nu gaat om een feest, een gezamenlijke klussendienst of een dansproject met kinderen – bewoners beslissen zelf.
87. Kunst en cultuur geven kleur aan het leven. Ze zorgen voor ontmoeting, creativiteit en gelijke kansen. Daarom investeren we in een cultureel aanbod dat voor iedereen toegankelijk is.
88. We steunen zowel gevestigde instellingen als nieuwe initiatieven. Makers krijgen eerlijke subsidies en voldoende ruimte om hun werk te doen.
89. Cultuureducatie blijft belangrijk – op school én in de vrije tijd. Ook in de buurt ondersteunen we kunstprojecten die mensen verbinden.
90. Wat dat betekent in Zeewolde? Van Sea Level tot Spot onZ, van MuZamis tot De Verbeelding – je leest er meer over in hoofdstuk 4.

Eerlijk inkomen, eerlijke hulp

We maken inkomenssteun duidelijker, toegankelijker en passend voor alle groepen.

91. In Zeewolde groeit 1 op de 10 kinderen op in armoede. Ook 1 op de 12 huishoudens leeft van een krap inkomen. En toch: een derde van deze groep is niet in beeld. GroenLinks-PvdA zet zich ervoor in dat niemand over het hoofd wordt gezien.
92. De gemeente heeft allerlei regelingen, maar die zijn niet altijd duidelijk of toegankelijk.
93. Mensen met een zorgvraag, werkenden met een laag loon en zzp'ers vallen te vaak buiten de boot.
94. Daarom willen we dat de gemeente mensen actiever opzoekt – via scholen, huisartsen, werkgevers en vrijwilligersorganisaties.
95. Elk kind moet kunnen meedoen, op school, bij sport en cultuur.
96. We zorgen dat de regels beter aansluiten op het echte leven – met ruimte voor mensen in kwetsbare situaties of flexwerk.
97. De gemeente moet iedereen in beeld hebben – niet slechts twee van de drie. Dat vraagt om slimme, gerichte communicatie:
 - **Werkloze ouders** willen hun zelfstandigheid bewaren. We bereiken hen via scholen, sportclubs en sociale media – laagdrempelig en zonder oordeel.
 - **Werkenden met geldzorgen** schamen zich vaak of weten niet dat ze hulp kunnen krijgen. We informeren hen via hun werk, vakbond en de buurt.
 - **Mensen die net in de problemen komen**, bijvoorbeeld na een scheiding, vinden niet altijd de weg naar steun. We helpen hen sneller via opvang, kinderopvang en online.
 - **Nieuwkomers en statushouders** begrijpen informatie soms niet of te laat. We leggen dingen helder uit – in eenvoudige taal en met hulp van vertrouwde gezichten.
 - **Oudere alleenstaanden** komen moeilijk de deur uit en vragen niet snel om hulp. We signaleren via huisartsen en supermarkten.
 - **Grote gezinnen** leven hun zorgen vaak stil. We maken hulp zichtbaar via kerken en het openbaar vervoer – zonder dat je erom hoeft te vragen.

Wie zich geen zorgen hoeft te maken over geld, krijgt weer ruimte om vooruit te kijken. Naar werk, naar gezondheid, naar de toekomst van je kinderen. Daarom zetten we in het volgende hoofdstuk de stap naar een duurzame en gezonde samenleving – met schone energie, slimme hergebruik en een leefomgeving waar iedereen van opknapt.

Hoofdstuk 3

Een groene economie in een gezonde gemeente

Gemeenten kunnen het verschil maken

Klimaatverandering en verlies van natuur zijn ook in Zeewolde voelbaar. We staan op een kruispunt: wat we nu doen, bepaalt de toekomst. Gelukkig kunnen we zelf veel doen voor een gezonde leefomgeving. En de gemeente speelt daarin een belangrijke rol.

Samen met inwoners, boeren, ondernemers en organisaties zetten we stappen naar een groener Zeewolde. We maken het mogelijk dat iedereen mee kan doen in de overgang naar een schoon en gezond dorp.

Groene energie van ons allemaal

Steeds meer bewoners willen samen schone energie opwekken. Dat steunen we van harte. Denk aan zonnepanelen op daken, buurtbatterijen of energiecoöperaties waarin mensen samen investeren.

De gemeente helpt mee: we verlagen de CO₂-uitstoot en zorgen dat iedereen mee kan doen. Want groene energie is geen luxe, maar een basisvoorziening.

Meer groene stroom, minder gedoe

Ons stroomnet zit vol, terwijl we juist méér schone energie nodig hebben. Daarom geven we voorrang aan woningen, scholen en voorzieningen bij nieuwe aansluitingen. De gemeente helpt om het netwerk uit te breiden, samen met netbeheerder Liander.

We steunen lokale energiecoöperaties die zelf stroom opwekken en opslaan, bijvoorbeeld in buurtbatterijen. Ook onderzoeken we andere oplossingen, zoals het gebruik van waterstof om energie op te slaan voor de winter.

Zo zorgen we dat de energietransitie blijft draaien – zonder overbelasting.

Iedereen doet mee in de energietransitie

We maken onze buurten groener en energiezuiniger. Dat kan op veel manieren: bomen planten, regenwater opvangen, stoeptegels vervangen, huizen isoleren en zonnepanelen plaatsen. Maar dit moet wél voor iedereen mogelijk zijn.

Juist in armere buurten is het vaak het warmst, terwijl daar het minste groen is. Daarom vergroenen we vooral die plekken. We kiezen voor planten die hier van nature thuishoren, zodat bijen en vogels terugkomen en de buurt leefbaarder wordt.

We starten in buurten met hoge energierekeningen en veel sociale huur. Daar isoleren we woningen met voorrang. Wie een laag inkomen heeft, krijgt hulp – bijvoorbeeld bij het aanschaffen van zuinige apparaten als een wijk van het gas afgaat.

Een gezonde leefomgeving

Een gezonde omgeving begint met schone lucht, groen in de straat en schoon water. Natuur is goed voor onze gezondheid én voor het klimaat. Daarom vergroenen we straten, bermen en pleinen – met bomen, bloemen en planten voor insecten.

We helpen inwoners om hun tuin of dak te vergroenen. Ook stimuleren we het afkoppelen van regenwater en hergebruik van water. En we handhaven beter op vervuiling, zodat schadelijke stoffen zoals PFAS niet in onze bodem of het water terechtkomen.

Zeewolde wordt groener, gezonder en leefbaarder – voor mens én dier.

Liever voorzichtig dan spijt

Sommige bestrijdingsmiddelen, zoals glyfosaat, zijn potentieel schadelijk voor mens en natuur. GroenLinks-PvdA kiest voor het voorzorgsprincipe: bij twijfel grijpen we in. In Zeewolde willen we het gebruik van deze middelen terugdringen – zeker in de buurt van woningen, scholen en kwetsbare natuur.

We helpen boeren om over te stappen op landbouw zonder giftige stoffen. Buiten het dorp investeren we in natuurherstel en samenwerking met boeren: voor een gezonde bodem, schoon water en ruimte voor weidevogels en insecten.

Zo zorgen we voor een landschap waar natuur en landbouw elkaar versterken.

Slim en schoon vervoer

Om het klimaat te beschermen, moeten we stoppen met fossiele brandstoffen. Dat vraagt om slimme keuzes in hoe we ons verplaatsen. In woonwijken verlagen we de snelheid zoveel mogelijk naar 30 km/u. Dat is veiliger voor kinderen en ouderen én beter voor de luchtkwaliteit.

De gemeente vervangt haar laatste dieselauto's door elektrische wagens. In nieuwe wijken geven we voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer de ruimte. En voor wie minder mobiel is of een bestelbusje nodig heeft, zorgen we voor voldoende laadpalen op de juiste plekken.

Zo blijft Zeewolde bereikbaar – én schoon.

Duurzaam reizen: goed voor mens en milieu

Iedereen moet veilig en schoon naar werk, school of sport kunnen reizen. Daarom investeren we in wandelen, fietsen en openbaar vervoer. Waar dat niet lukt, zorgen we voor deelauto's of schoner vervoer.

We maken het makkelijk om voor duurzaam vervoer te kiezen. Dat is goed voor het klimaat, de luchtkwaliteit én de gezondheid van onze inwoners.

Werken aan een groene economie

Veel mensen en bedrijven zijn al begonnen met duurzamer werken. De gemeente helpt daarbij. We zorgen voor plekken waar je kunt werken aan de toekomst: bijvoorbeeld bedrijventerreinen zonder auto's, of boerderijen die natuurbeheer combineren met voedselproductie.

We steunen bewoners die samen voedsel verbouwen of energie opwekken. En we zorgen dat zij zélf meebeslissen over zulke projecten.

Ook jongeren krijgen kansen: met opleidingen, stages en banen in de groene sector. Boeren die duurzamer willen werken, krijgen steun en worden beschermd tegen oneerlijke concurrentie van goedkope import.

Nieuwe energie

Warmte en stroom moeten schoon, betaalbaar en van ons allemaal zijn.

1. We stappen stap voor stap over naar wonen zonder aardgas. Waar het kan, versnellen we die overgang. In 2026 maken we bekend welke buurten vóór 2035 van het aardgas af gaan. Dat doen we alleen als het voor iedereen betaalbaar blijft.
2. Warmte moet betaalbaar blijven – vooral voor mensen met een lager inkomen.
3. Warmtenetten worden (deels) van de gemeente. Zo houden we de kosten laag en houden inwoners zeggenschap.
4. In wijken stimuleren we gezamenlijke verwarmingssystemen, zoals warmtenetten. Bewoners denken en doen mee.
5. Alleen als een warmtenet echt niet kan, gebruiken we elektrische warmtepompen of infraroodverwarming. Zo voorkomen we dat het stroomnet overbelast raakt.
6. Wie zelf niet kan isoleren, krijgt hulp van een buurtklusbedrijf. Energiecoaches gaan langs de deuren. Huishoudens met weinig geld krijgen gratis isolatiemateriaal.
7. We zorgen dat duurzame stroom goed wordt opgeslagen en verdeeld. Dat vraagt om slimme oplossingen, zoals grote batterijen en een sterker netwerk.
8. We plaatsen voldoende transformatorhuisjes, samen met bewoners en netbeheerders.
9. We vragen Liander om sneller nieuwe aansluitingen te regelen, zodat bouwprojecten niet vastlopen.
10. Samen met buurgemeenten versterken we het stroomnet, zodat we duurzame energie beter kunnen gebruiken.
11. We maken afspraken met omliggende gemeenten over eerlijk gebruik van het stroomnet.
12. We voeren de Regionale Energiestrategie versneld uit. Nieuwe zonne- en windprojecten komen in lokaal eigendom. Zo profiteren inwoners mee.
13. Zonnepanelen plaatsen we eerst op daken, gevels, parkeerterreinen en boven wegen of water.
14. Zonneparken op landbouwgrond of natuur staan we alleen toe bij dubbelgebruik – zoals boven fruitteelt. Zo beschermen we het landschap én versnellen we de energietransitie.

Groene gemeente

Groene wijken zijn gezonder, koeler en gezelliger.

15. We maken vergroening van buurten tot een belangrijk doel. Meer groen is goed voor mensen, dieren en planten. Het zorgt voor verkoeling en helpt mensen elkaar te ontmoeten.
16. Nieuwe buurten krijgen een gezamenlijke groene plek – een hof waar je kunt spelen, tuinieren of samenkomen. Bewoners denken mee over het ontwerp.
17. In arme buurten is vaak weinig groen, waardoor het er extra warm is. Daarom passen we hier de 3-30-300-regel toe:
 - vanuit elk huis zie je minstens drie grote bomen,
 - minstens 30% van de buurt heeft boomkronen,
 - binnen 300 meter is er een park of plantsoen.

18. We maken ruimte voor klimaatmaatregelen. We leggen wadi's aan, bergen regenwater onder de grond en koppelen regenwater af van het riool.
19. Samen met het waterschap nemen we maatregelen tegen wateroverlast. Dit betalen we deels via de rioolheffing – een kleine bijdrage die grotere schade voorkomt.
20. Bij nieuwbouw zorgen we altijd voor voldoende bomen, groen en water.
21. Nieuwe of vervangende parkeerplaatsen maken we van grasbeton, zodat regenwater beter weg kan.

Het gebouw De Pionier in het centrum laat zien wat mogelijk is: 18 sociale huurwoningen met een groen dak van 125 m², goed voor biodiversiteit én verkoeling.

22. De subsidies om je tuin of dak te vergroenen blijven bestaan. We kijken of we deze kunnen uitbreiden.
23. We vervangen 10% van de tegels op straat en stoep door groen – te beginnen in de meest versteende straten.

Leefbare buurten en kernen

We beschermen lucht, bodem en water – want gezondheid begint buiten.

24. We investeren in onze omgevingsdienst. Die kan beter controleren op PFAS, gifstoffen en andere vervuiling.
25. We meten de luchtkwaliteit op meer plekken. Zo kunnen we sneller ingrijpen bij ongezonde situaties.
26. We houden de waterkwaliteit goed in de gaten. Samen met het waterschap controleren we op lozingen en afval.
27. Vervuilde grond pakken we aan. We sporen vervuiling op en maken de bodem schoon.
28. De gemeente verbiedt het gebruik van PFAS en andere gevaarlijke stoffen in eigen bouwprojecten, zoals wegen en waterbeheer.
29. We beschermen mensen tegen landbouwgif. We maken gebruik van de Omgevingswet om landbouw met veel pesticiden te verbieden. Ook zorgen we voor veilige zones rond woningen, scholen, natuur en bloemenstroken waar geen gif mag worden gebruikt.
30. In sommige buurten zorgt houtstook voor overlast. We informeren bewoners hierover en gebruiken de Stookwijzer. Zo kunnen we houtstook beperken of verbieden waar nodig.
31. We willen stoppen met consumentenvuurwerk. Het is gevaarlijk, slecht voor mens en dier, en legt druk op hulpverleners.

Veilig en gezond vervoer

Veilig verkeer, goed OV en ruimte voor de fiets.

32. We hanteren het STOMP-principe: eerst de voetganger, dan de fiets, het openbaar vervoer, taxi's en deelauto's – en pas daarna de privéauto.
33. Openbaar vervoer is een belangrijke voorziening voor de gemeenschap. We werken samen met de provincies om betaalbaar en frequent openbaar vervoer te bieden, zodat alle wijken en dorpen goed bereikbaar zijn. Vanaf 2025 moeten alle nieuw aangeschafte bussen elektrisch zijn, en in 2030 moeten de OV-bussen in Zeewolde uitstootvrij zijn. We zorgen er ook voor dat OV-vervoerders voorrang krijgen bij het aanvragen van ruimte op het net.

34. In het centrum en in nieuwe wijken komt de auto op de tweede plaats. We bouwen mobiliteitshubs aan de rand van het dorp, met fietsenstallingen, leenfietsen, laadpalen en pakketpunten.

Door simpelweg de toegankelijkheid en veiligheid van fietsparkeervoorzieningen te verbeteren, maak je het voor bewoners gemakkelijker en aantrekkelijker om de fiets als vervoermiddel te gebruiken.

35. We zorgen voor genoeg fietsparkeerplekken bij winkels, scholen, bushaltes en in het centrum.
36. We maken fietsplekken veiliger, bijvoorbeeld met afsluitbare stallingen. Ook komt er een veilige plek voor scootmobielen, zodat iedereen goed en zelfstandig op pad kan.
37. We plaatsen fietsenrekken langs belangrijke straten, maar ook op plekken waar veel voetgangersverkeer is, zodat fietsen niet in de weg staan.
38. We creëren fietsvriendelijke infrastructuur in samenwerking met de provincie en naburige gemeentes, zodat fietspaden en parkeerplekken goed op elkaar aansluiten.
39. Voor de kinderen die naar school gaan is een goede en veilige weg belangrijk, bijv. door middel van een kindlint.
40. We verbeteren de verkeersveiligheid met reflectoren, goede bermen en duidelijke fietspaden.
41. We zetten campagnes in om verkeersgedrag te veranderen en zorgen voor voldoende laadpalen in overleg met bewoners.
42. Tankstations mogen hun vergunning verlengen als ze oplaadpunten en snelladers plaatsen.
43. We willen het aantal verkeersslachtoffers verder verlagen. Daarom verlagen we waar nodig de maximumsnelheid op uitvalswegen en in de bebouwde kom.
44. In de bebouwde kom willen we de snelheid omlaag brengen naar 30 km/uur, wat niet alleen de veiligheid van kinderen en ouderen bevordert, maar ook zorgt voor minder uitstoot.
45. We verbeteren onveilige kruispunten en oversteekplaatsen – bijvoorbeeld op de Sportlaan en de Horsterweg.
46. In het buitengebied geldt straks 60 km/u.

Groene en duurzame bedrijvigheid

We kiezen voor eerlijke bedrijvigheid die werkt voor Zeewolde.

47. We werken samen met boeren en ondernemers aan een duurzame toekomst. Zij zijn onmisbare partners in de verandering.
48. Samen met boeren bouwen we aan een economie die minder ruimte nodig heeft en meer waarde oplevert.
49. We steunen lokale makers, het midden- en kleinbedrijf en duurzame bedrijven. Zij zorgen voor werk én minder autoverkeer.
50. We zetten als gemeente actief in op innovatie, duurzame landbouw en slimme technologie.

51. We maken bedrijventerrein Trekkersveld groener, met extra planten, sedumdaken en zonnepanelen. Samen met ondernemers verkennen we collectieve energieopslag, zoals gedeelde batterijen of waterstof.
52. Bedrijven in duurzame energie en technologie krijgen bij ons voorrang. Zeewolde wil geen nieuwe energieverslindende bedrijven zoals asfaltcentrales.
53. We kiezen voor bedrijven die snel stoppen met fossiele brandstoffen.
54. Samen met Liander willen we groepsaansluitingen mogelijk maken. Zo kunnen bedrijven stroom beter delen en verspilling voorkomen.
55. We stimuleren energiehubs, waarin bedrijven samen energie opwekken, gebruiken en opslaan.
56. We maken plannen met ondernemers om winkels beter te verspreiden over het dorp. Zo komen ze dichterbij bewoners en blijft de buurt levendig.
57. We maken afspraken over een afwisselend winkelaanbod, met meer lokale winkels. Het centrum maken we groener en aantrekkelijker.
58. We zorgen samen met ondernemers, scholen en overheden voor goede opleidingen en duurzame banen in Zeewolde.
59. We stimuleren coöperaties en sociaal ondernemerschap, bijvoorbeeld voor vervoer of bezorging als alternatief voor grote platforms.
60. We pakken langdurige leegstand van winkels en bedrijfspanden aan, zodat de buurten leefbaar blijven.
61. We beperken het aantal koopzondagen niet. Ondernemers mogen zelf kiezen wanneer ze open zijn.

Wie hier werkt en meedoet, moet ook goed kunnen wonen. Daarom zetten we ons ook in voor eerlijke huisvesting voor arbeidsmigranten en vergunninghouders:

Eerlijke huisvesting voor arbeidsmigranten en vergunninghouders

Iedereen verdient een veilig dak boven het hoofd – óók wie hier net komt wonen.

In Zeewolde werken veel mensen uit andere landen. Ze helpen in de logistiek, landbouw en voedselproductie. Hun werk is belangrijk voor onze economie. Maar hun woonplek is vaak slecht geregeld:

62. Veel arbeidsmigranten wonen op een terrein van hun uitzendbureau. Wie zijn werk verliest, moet soms ook direct zijn huis uit. Dat zorgt voor stress en onveiligheid.
63. GroenLinks-PvdA wil dat arbeidsmigranten eerlijk worden behandeld. Ze moeten veilig en rustig kunnen wonen. De gemeente moet controleren of regels worden nageleefd en gebruikt de *Wet goed verhuurderschap* om misstanden aan te pakken.
64. Boeren mogen tijdelijke woonunits bouwen voor arbeidsmigranten, maar alleen onder voorwaarden en met een maximum van 50 bewoners per erf.
65. Wie langer in Nederland blijft, moet kunnen doorstromen naar een gewone huurwoning. Ook andere gemeenten in de regio moeten hierin hun rol nemen.
66. Arbeidsmigranten die hun baan of woning verliezen, krijgen hulp bij werk, onderdak en begeleiding.
67. We pakken slechte huisvesting en uitbuiting actief aan. We werken samen met inspecties, werkgevers en maatschappelijke organisaties om misstanden te signaleren en aan te pakken.

In Zeewolde wonen ook mensen die gevlucht zijn uit hun land en hier een verblijfsvergunning hebben gekregen. Zij bouwen een nieuw leven op en horen er net zo bij

als iedere andere inwoner. Maar de huisvesting van deze vergunninghouders is nu niet goed geregeld:

68. Zeewolde loopt achter bij de huisvesting van vergunninghouders. De provincie heeft de gemeente hier terecht op aangesproken. Wij willen die achterstand snel inhalen. Vergunninghouders hebben net als ieder ander recht op een veilige woning.
69. Vergunninghouders krijgen begeleiding bij het opbouwen van hun leven in Zeewolde: taalles, werk, opleiding en hulp in de wijk.
70. De gemeente werkt samen met het COA, woningcorporaties en vrijwilligers om problemen vroeg te signaleren en op te lossen. Misstanden pakken we aan.

Hergebruik grondstoffen

Wat we weggooien, vertelt iets over hoe we leven.

In Zeewolde willen we zuinig omgaan met grondstoffen én eerlijk omgaan met mensen. Elke inwoner gooit nu gemiddeld 120 kilo restafval per jaar weg. Driekwart daarvan kan nog worden hergebruikt. Dat is niet alleen beter voor het milieu, maar ook voor de portemonnee.

71. We kiezen daarom voor minder afval, meer hergebruik – en een eerlijk systeem. De gemeente helpt inwoners om afval goed te scheiden, met duidelijke inzamelpunten, afvalcoaches en voorzieningen dichtbij huis. We voorkomen dat afvalbeleid een boetesysteem wordt: afval scheiden is goed, straffen niet.
72. DIFTAR (gedifferentieerde afvaltarieven) kan helpen om minder restafval te produceren, maar alleen als het eerlijk, transparant en sociaal rechtvaardig is. Mensen met een laag inkomen of een zorgvraag – bijvoorbeeld vanwege extra medisch afval – mogen niet de dupe worden. Voor hen komt een vangnet of compensatie.
73. De opbrengsten van afvalscheiding vloeien terug naar inwoners via lagere vaste lasten of investeringen in circulaire voorzieningen, zoals een repareer- en hergebruikcentrum. Ook bedrijven worden gestimuleerd om hun afval beter te scheiden en krijgen daarbij ondersteuning vanuit de gemeente.
74. Zo maken we samen de stap van afval naar grondstof – met beleid dat werkt voor het milieu én voor de mensen in Zeewolde.

Het buitengebied

Boeren, natuur en recreatie kunnen elkaar versterken.

75. In het buitengebied is de biodiversiteit laag, vooral op akkers en in weilanden. Onderzoek toont aan dat tuinen en natuurgebieden belangrijk zijn voor het overleven van bestuivers zoals bijen en hommels. Daarom moedigen we boeren aan om akkerranden in te zaaien met bloemen. Ook stimuleren we bloemrijke bermen langs de weg en kleine perken bij kruispunten in het landelijk gebied.
76. We gaan de kwaliteit van het landschap verbeteren. In de buitengebieden herstellen we heggen, beken en houtwallen, met een focus op inheemse soorten heggen en variatie daarin.
77. Op veel plekken kan het waterpeil omhoog. Dit is beter voor het klimaat en de natuur en voorkomt bodemdaling en schade aan funderingen. We doen dit in overleg met het waterschap en de boeren.
78. Samen met boeren werken we aan wandelroutes die (deels) over hun land lopen. Zo draagt de boer bij aan het beheer van het gebied en kan extra omzet worden behaald door de verkoop van lokale producten. We maken goede afspraken, zoals het niet toestaan van honden.

79. Kamperen bij de biologische boer wordt steeds vaker mogelijk, zodat boeren extra kunnen bijverdienen.

Een gezonde gemeente begint bij keuzes die goed zijn voor mensen én natuur. Dat vraagt om visie, lef en samenwerking – vandaag, maar ook in de toekomst. Daarom kijken we in het volgende hoofdstuk naar wat er nú nodig is om Zeewolde ook morgen leefbaar, sociaal en duurzaam te houden.

Vastgesteld 11 december 2025

Hoofdstuk 4

Toekomstgerichte keuzes voor Zeewolde

Eerlijk met geld omgaan, met oog voor de toekomst

De komende jaren worden financieel lastig voor Zeewolde. Door landelijke bezuinigingen – de zogenoemde ‘Ravijnjaren’ – moeten we goed nadenken over waar we het geld aan uitgeven. GroenLinks-PvdA vindt het belangrijk dat we blijven investeren in een groene, sociale en eerlijke toekomst. We moeten de basisvoorzieningen goed op orde houden, vooral voor mensen die extra hulp nodig hebben.

In een financiële bijlage van dit programma leggen we uit hoe we met het beschikbare geld willen omgaan. In het kort:

Verantwoord investeren

- We investeren gericht in projecten die bijdragen aan sociale samenhang, duurzaamheid en gelijke kansen. Grote investeringen worden alleen gedaan als ze waarde hebben voor de hele gemeenschap. Denk aan Maatschappelijk centrum Open Haven, startersleningen en isolatie.
- Als het nodig is, zetten we gemeentelijke grond of geld uit de algemene reserve in om betaalbare woningen mogelijk te maken.
- Voorzieningen als buurtbatterijen, wijkvergroening, warmtenetten en energiecoöperaties willen we financieel ondersteunen. Dat geldt ook voor nieuwe vormen van lokale samenwerking, bijvoorbeeld tussen wijkteams, scholen en verenigingen.
- We versterken de financiële positie van de gemeente door reserves verstandig te gebruiken en risico's vroeg te signaleren.

De gemeente Zeewolde staat aan de vooravond van drie grote investeringen: de verbouwing van het gemeentehuis, de herontwikkeling van Open Haven en de aanleg van het Ontmoetingsbos. Deze plannen vragen samen bijna 25 miljoen euro. GroenLinks-PvdA kijkt hier met een open, maar scherpe blik naar.

We steunen de verbouwing van het gemeentehuis en de vernieuwing van Open Haven. Die zijn noodzakelijk en dragen bij aan een goede dienstverlening en betere samenwerking op het gebied van zorg en welzijn. Open Haven wordt bovendien een plek waar mensen samenkomen en ondersteuning vinden – een investering in de gemeenschap.

De aanleg van het Ontmoetingsbos roept bij ons wel vragen op. De maatschappelijke noodzaak is minder duidelijk, zeker in tijden waarin keuzes steeds moeilijker worden. Als we moeten kiezen, dan investeren wij liever eerst in bestaanszekerheid, zorg en betaalbaar wonen.

Wij willen dat grote investeringen alleen doorgaan als ze echt bijdragen aan een groene, sociale en eerlijke toekomst. We investeren graag in wat mensen echt verder helpt – nu én in de toekomst.

Het nieuwe gemeentehuis in Zeewolde

GroenLinks-PvdA vindt het goed dat het bestaande gemeentehuis wordt opgeknapt en uitgebreid. Dat is duurzamer dan nieuwbouw, en beter voor het klimaat.

Maar we blijven kritisch. De kosten zijn hoog. Daarom moet deze investering écht iets opleveren voor de mensen in Zeewolde. Inwoners en medewerkers moeten mee kunnen denken over het ontwerp en het gebruik van het gebouw.

Wat ons betreft wordt het gemeentehuis:

- een open en gastvrije plek voor iedereen;
- een energiezuinig en circulair gebouw;
- een gemeenschappelijke ruimte om te ontmoeten, samenwerken en helpen.

Een sterk gemeentehuis is geen doel op zich. Het is een middel om beter te zorgen voor wonen, zorg, onderwijs, duurzaamheid en leefbaarheid in heel Zeewolde.

Een sociaal hart voor Zeewolde

GroenLinks-PvdA Zeewolde vindt dat publieke functies als zorg, cultuur en ontmoeting zichtbaar en bereikbaar moeten zijn, midden in het dorp. Daarom steunen we de komst van een nieuw Maatschappelijk Centrum Zeewolde. Dit centrum brengt welzijn, zorg, geloof, vrijwilligerswerk en ontmoeting samen op één centrale plek. Het vervangt het verouderde gebouw De Meermin en komt in het gebouw van Open Haven. Dat wordt verbouwd en verduurzaamd.

Wij vinden het belangrijk dat:

- iedereen welkom is, ook jongeren en nieuwe inwoners;
- de huren betaalbaar blijven voor maatschappelijke organisaties;
- gebruikers en vrijwilligers mogen meedenken over het gebruik van het gebouw;
- de gemeente regie houdt op beheer en samenwerking;
- inwoners betrokken blijven, ook tijdens de uitvoering van de bouw.

We willen dat de gemeente het centrum goed beheert, subsidies benut, en open is over kosten en keuzes. Zo maken we van dit centrum een warm en duurzaam hart voor Zeewolde.

Een dorpsboerderij van en voor Zeewolde

GroenLinks-PvdA Zeewolde steunt het initiatief voor een coöperatieve dorpsboerderij aan de rand van het dorp. Deze boerderij wordt een plek voor natuurvriendelijke landbouw, educatie, dagbesteding en ontmoeting – opgezet en gedragen door inwoners zelf, onder meer via Stichting Nieuw Horst.

De dorpsboerderij laat zien hoe groen en sociaal samenkomen: kinderen leren er over voedsel en natuur, inwoners helpen mee als vrijwilliger, en mensen uit zorg en welzijn doen volwaardig mee. Dit is lokaal eigenaarschap in de praktijk.

Wij willen dat de gemeente actief meewerkt aan de realisatie. Dat betekent: meedenken over een geschikte locatie op fietsafstand van het dorp, contact leggen met grondeigenaren zoals Staatsbosbeheer of het Rijksvastgoedbedrijf, en verbinding zoeken met onderwijs, zorg en welzijn.

Voor ons is de dorpsboerderij een voorbeeld van de kracht van Zeewolde: duurzame keuzes, sociale betrokkenheid en inwoners die samen het verschil maken.

Toekomst voor het G-gebied

Het G-gebied is een waardevol, volgroeid bos met oude beuken, waterpartijen en een rijke biodiversiteit. Dit soort natuurgebied is niet maakbaar – als je het kapt, is het voorgoed verloren. Toch besloot de gemeenteraad tot kap voor een zogenoemd 'Ontmoetingsbos'. GroenLinks-PvdA Zeewolde zou daartegen hebben gestemd.

Wat ons betreft is dit bos al een ontmoetingsplek. Kinderen spelen er, volwassenen vinden er rust en scholen gebruiken het voor natuureducatie. Kappen voor iets wat er al is, is verspilling van natuur én gemeenschapsgeld.

Wij kiezen voor échte bescherming van het G-gebied. Geen bomenkap voor prestigeprojecten. En géén woningbouw op deze locatie. Zeewolde heeft plekken aangewezen voor woningbouw, zoals Fortenveld, Vestingveld en het buitengebied Oost. Daar moeten we nú bouwen.

Juist in financieel zware tijden moeten we investeren in wat echt telt: betaalbare woningen, sterke buurten en het beschermen van onze natuur.

Slimme en eerlijke energietransitie

GroenLinks-PvdA Zeewolde wil de overstap naar schone energie slim én eerlijk aanpakken. Dat betekent: beginnen waar de nood het hoogst is, samenwerken met inwoners en bedrijven, en zorgen dat niemand wordt buitengesloten.

We starten met het isoleren van slecht geïsoleerde woningen. Juist deze huizen hebben hoge energiekosten. Door daar als eerste te beginnen, helpen we de mensen die dit het hardst nodig hebben.

Tegelijk willen we zelf duurzame energie opwekken in Zeewolde. Dat doen we samen met lokale energiecoöperaties voor wind en zon. We investeren in isoleren en besparen, en

stimuleren maatwerk voor slimme distributie en voor opslagvormen zoals batterijen en waterstof. Waterstof kan worden geproduceerd met overvloedige zonne- of windenergie, en later worden gebruikt door bedrijven, voertuigen of warmtenetten. De restwarmte die daarbij vrijkomt, kan nuttig worden ingezet voor verwarming van gebouwen. Zo gaat er niets verloren, en houden we energie lokaal.

Maar er is meer nodig. De snelle groei van zonnepanelen, warmtepompen en elektrische auto's zorgt voor drukte op het stroomnet. Daardoor lopen bouwplannen, duurzame projecten en bedrijvigheid soms vast. Daarom kiest GroenLinks-PvdA Zeewolde voor een slimme en eerlijke aanpak:

De gemeente neemt de leiding

- Bij nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen reserveren we direct ruimte voor kabels, transformatorstations en warmteoplossingen.
- We regelen vergunningen voor energieprojecten sneller en op een duidelijke manier.
- We verkennen lokale initiatieven om netcongestie tegen te gaan, bijvoorbeeld door lokale energienetten ("local grids") of regionale samenwerking met bedrijven op Trekkersveld.
- We creëren bestuurlijke ruimte voor nieuwe ontwikkelingen door het faciliteren van gesprekstafels op het gebied van de lokale afname, omzetting, opwek en opslag van energie.

Meer dan alleen stroom: een brede energiemix

- We investeren in duurzame warmte, zoals warmtenetten en groen gas.
- In Horsterveld starten we een voorbeeldproject met een lokaal warmtenet.
- We zorgen dat er altijd genoeg energie is voor woningen, bedrijven en maatschappelijke voorzieningen.
- We ondersteunen kansrijke innovaties, zoals de productie en opslag van groene waterstof, als deze passen binnen regionale strategieën en bijdragen aan minder netcongestie.

Slim en flexibel omgaan met energie

- We helpen inwoners en bedrijven om energie op slimme momenten te gebruiken, bijvoorbeeld buiten de piekuren.
- Nieuwe laadpalen worden automatisch afgestemd op wat het net aankan.
- We blijven inzetten op isolatie en zuinige apparaten – dat is de goedkoopste vorm van energiebesparing.

Lokale energie in eigen handen

- We steunen energiecoöperaties van inwoners die samen stroom opwekken en opslaan.
- De gemeente blijft mede-eigenaar van warmtenetten. Zo houden we energie betaalbaar en in publieke handen.

Samen sterk in de regio

- We maken duidelijke afspraken met buurgemeenten en de provincie over uitbreiding van het net.
- Woningbouw, zorg en lokale bedrijven krijgen voorrang boven grote energieverbruikers van buitenaf.

Van plan naar actie

- We versterken het energieteam van de gemeente.
- Er komt een vast aanspreekpunt voor samenwerking met netbeheerders en energie-initiatieven.
- Elk jaar meten we de voortgang en stellen we onze plannen bij waar nodig.

Samen zorgen we voor een energietransitie die werkt: slim, eerlijk en haalbaar voor iedereen in Zeewolde.

Duurzame en sociale mobiliteit

Een gezonde leefomgeving vraagt om schoon, veilig en toegankelijk vervoer. Daarom investeren we in goede fietsverbindingen, deelmobiliteit en openbaar vervoer dat werkt.

We zorgen voor snelle OV-lijnen naar Almere, Harderwijk en Amersfoort, ook in het weekend en in de avond. Maar snelheid mag niet ten koste gaan van bereikbaarheid: ook wie geen auto of fiets heeft moet mee kunnen doen.

Nieuwe haltes worden goed bereikbaar met veilige fietsroutes en stallingen. Voor mensen die minder mobiel zijn maken we flexvervoer toegankelijker, goedkoper en betrouwbaarder – samen met provincie en welzijnsorganisaties.

Zeewolde werkt actief mee aan uitstootvrij openbaar vervoer in 2030.

- We zorgen voor een volwaardig OV-net, ook in het weekend en 's avonds – met snelle verbindingen naar Almere, Harderwijk en Amersfoort.
- Tegelijk zorgen we dat iedereen mee kan doen: ook wie geen auto heeft of minder mobiel is.
- We monitoren de bereikbaarheid van dorpswijken en pleiten bij de provincie voor flexvervoer dat betaalbaar, toegankelijk en op tijd is.
- Nieuwe haltes worden goed bereikbaar gemaakt, met veilige fietspaden en stallingen.
- We investeren in duurzame mobiliteit samen met de provincie – alle bussen zijn in 2030 uitstootvrij.

Een vitaal centrum en sterk lokaal ondernemerschap

Onze winkelgebieden zijn meer dan plekken om te winkelen. Ze brengen mensen samen, zorgen voor levendigheid en zijn belangrijk voor onze lokale economie. Daarom kiezen we voor een sterke, duurzame en sociale aanpak – in lijn met onze visie op een leefbare gemeente waar iedereen kan meedoen.

Aantrekkelijk en bereikbaar centrum

We investeren in een schoon, groen en veilig centrum. Samen met ondernemers en bewoners maken we het centrum aantrekkelijk en goed bereikbaar, vooral voor fietsers, voetgangers en met het openbaar vervoer. We ondersteunen initiatieven die zorgen voor sfeer en ontmoeting, zoals gevelgroen, zitplekken en buurtgerichte evenementen.

Steun voor lokale ondernemers

De gemeente werkt actief samen met winkeliers, horeca, culturele instellingen en bewoners. We zorgen voor duidelijke en werkbare regels. We stimuleren een goede mix van winkels,

zorg, cultuur en publieke voorzieningen in het centrum, zodat het aantrekkelijk blijft voor iedereen.

Leegstand aanpakken

Lege panden krijgen een nieuwe bestemming, bijvoorbeeld voor woningen, horeca, cultuur of sociale initiatieven. We ondersteunen vernieuwende ideeën en investeren samen met ondernemers in een levendig centrum.

Ruimte om te groeien

We zorgen voor een stabiel ondernemersklimaat met betaalbare lasten. Ondernemers krijgen ondersteuning bij verduurzaming en innovatie, bijvoorbeeld via gezamenlijke inkoop, kennisdeling of energiecoöperaties. Afspraken maken we in goed overleg.

Ook winkels buiten het centrum

Ook winkels buiten het centrum blijven belangrijk. We zoeken naar een goede balans tussen wonen, ondernemen en duurzaamheid, met oog voor de toekomst van winkelveorzieningen in alle delen van Zeewolde.

Kunst en cultuur: dichtbij en van ons allemaal

Zeewolde bruist van kunst en cultuur. Denk aan De Verbeelding als sfeervol podium voor (jong) talent en ontmoetingsplek met tentoonstellingen, concerten en workshops. Aan jeugdprojecten als Spot onZ en Kunstexpeditie, dorpsfeesten en evenementen, of aan optredens van lokaal talent bij Hoeve Karree en Zeewolde LIVE. Ook kunstwerken zoals Sea Level van Richard Serra en plekken als het Tulpeiland koesteren we als iconen van onze identiteit.

GroenLinks-PvdA wil dit verder versterken. We zorgen voor eerlijke subsidies, ruimte voor nieuwe initiatieven en goede beloning voor makers. Leegstaande lokalen en zalen kunnen dienen als tijdelijke broedplaatsen voor jonge kunstenaars. We ondersteunen cultuureducatie en cultuurcoaches, waarbij kunstenaars in de klas komen en kinderen via kunstontmoetingen hun talent ontdekken. Zo maken we cultuur bereikbaar voor iedereen – in school, de wijk en in het hart van ons dorp.

Veiligheid en weerbaarheid in het buitengebied van Zeewolde

Het buitengebied van Zeewolde staat voor unieke veiligheidsuitdagingen die vragen om een doordachte en integrale aanpak. Ondernemende criminaliteit – zoals afvaldumping, diefstal van landbouwmachines, inbraken in loodsen en woningen en het misbruik van leegstaande schuren voor de productie en opslag van drugs – vormt een groeiende zorg voor bewoners én ondernemers.

De uitgestrektheid van het gebied, de infrastructuur rondom windparken en de aanwezigheid van leegstaande agrarische bebouwing maken het aantrekkelijk voor criminele netwerken. Wat begint met een ogenschijnlijk onschuldige vraag aan een boer om een loods te huren, eindigt te vaak in bedreiging of schade.

GroenLinks-PvdA Zeewolde zet zich in voor een weerbaar, leefbaar en veilig buitengebied door:

- **Gerichte versterking van toezicht en handhaving**
In samenwerking met politie, boa's en provincie wordt mobiele surveillance opgevoerd. We investeren in laagdrempelige meldpunten, ook digitaal, en zetten in op samenwerking met bewoners, wijkagenten en buitengebied-appgroepen.
- **Preventie en bewustwording**
Boeren en bewoners krijgen duidelijke voorlichting over signalen van ondermijning, met bijeenkomsten, informatiepakketten en de inzet van vertrouwenspersonen.
- **Ondersteuning van agrariërs**
We zorgen voor juridische ondersteuning en mentale begeleiding bij meldingen van intimidatie of misbruik. Gemeente en ketenpartners staan pal achter boeren die 'nee' durven zeggen tegen criminele verzoeken.
- **Sociale cohesie en weerbaarheid vergroten**
We stimuleren buurtinitiatieven, kleinschalige ontmoetingen en het oprichten van lokale veiligheidskringen. Een verbonden gemeenschap is minder kwetsbaar voor ondermijning.
- **Aanpak van oorzaken: herbestemming van leegstand**
We pleiten voor overleg met het Rijksvastgoed over herbestemmingsprogramma's voor leegstaande schuren en woningen, een transparant eigendomsregister en aanpassingen in infrastructuur die misbruik faciliteert.

Onze inzet is helder: geen vrijplaats voor criminaliteit in Zeewolde. Door samenwerking, bewustwording en daadkrachtige maatregelen bouwen we aan een dorp waarin veiligheid de norm is en bewoners zich gehoord en beschermd voelen.

Nieuwe kazerne aan de Spiekweg? Eerst goed nadenken!

Defensie wil een nieuwe kazerne bouwen aan de Spiekweg in Zeewolde. Wij begrijpen dat de krijgsmacht moet moderniseren. Maar zulke ingrijpende ruimtelijke plannen vragen om zorgvuldigheid, draagvlak en maatschappelijke meerwaarde. En juist dat ontbreekt nu.

De voorgestelde locatie ligt midden in kwetsbare natuur. Er verdwijnt ruim 380 hectare landbouwgrond. Negen boerderijen en een vergistingsinstallatie moeten wijken. Het elektriciteitsnet zit al aan zijn limiet, en de N301 wordt nóg drukker. Inwoners, boeren en natuurorganisaties zijn laat en onvoldoende betrokken.

GroenLinks-PvdA Zeewolde vindt: geen kazerne zonder heldere garanties. Alleen als Defensie, gemeente en samenleving een bindende en eerlijke samenwerking aangaan, kan dit project verantwoord doorgaan. Niet *over* Zeewolde, maar *met* Zeewolde.

Daarom stellen wij een Ecologische Samenwerkingsovereenkomst (ESO) voor. Deze legt vooraf vast:

- hoe natuur wordt beschermd en hersteld – inclusief stikstofreductie en soortenbescherming;
- hoe getroffen boeren worden gecompenseerd én ondersteund bij duurzame bedrijfsvoering;
- hoe ondernemers kunnen bijdragen via innovatieve techniek, civiel-militaire samenwerking en duurzame energie;
- en hoe inwoners en maatschappelijke organisaties zeggenschap krijgen over hun leefomgeving.

Pas als zo'n bindend kader er ligt – getoetst op eerlijkheid, duurzaamheid en draagvlak – kan Zeewolde medewerking verlenen. Onze uitgangspunten blijven daarbij helder:

- Natuur voorop – Compensatie en herstel zijn randvoorwaarden, geen bijzaak.
- Boeren en ondernemers verdienen perspectief – Herhuisvesting en ruimte voor duurzame bedrijfsvoering.
- Geen verdringing – Eerst oplossingen voor netcapaciteit, mobiliteit en woningbouw. Gezondheid en leefomgeving – Onafhankelijke controle op geluid, veiligheid en impact.
- Zeggenschap – De gemeente, inwoners en maatschappelijke partners doen mee vanaf het begin.

Een nieuwe kazerne kan alleen als natuur, mensen en leefbaarheid voorop staan. Niet over ons, maar mét ons.

Lelystad Airport en militaire vluchten: zorg voor de omgeving

Lelystad Airport en militaire vluchten boven Zeewolde zorgen voor extra druk op onze leefomgeving. De gemeente heeft geen beslissende stem, maar moet wél opkomen voor gezondheid, natuur en leefkwaliteit.

- We willen géén openstelling van Lelystad Airport voor commerciële vluchten.
- We willen snel overleg met Defensie over de gevolgen van F-35-vluchten: voor boeren, bewoners, natuur en infrastructuur.
- In de regionale overlegorganen zet Zeewolde zich actief in voor de belangen van inwoners en het klimaat.

Geen groot datacenter in Zeewolde

Er komt geen groot datacenter van META in Zeewolde. Zo'n datacenter gebruikt veel energie, neemt veel ruimte in en vraagt te veel water. GroenLinks-PvdA vindt dat niet goed voor Zeewolde. We willen niet dat er in de toekomst zulke grote datacenters komen. Bij het vestigingsbeleid kijken we vooral naar kritieke sectoren. Dit zijn bijvoorbeeld bedrijven die belangrijke technologie ontwikkelen of innovatieve producten voor verduurzaming maken.

We vinden ook dat bedrijven open en eerlijk moeten zijn. Bedrijven die zich achter postbusfirma's en advocaten verstoppen, passen niet bij Zeewolde. We willen bedrijven die duidelijk zijn en goed passen bij onze gemeente.

Vastgesteld 11 december 2025

GroenLinks-PvdA Zeewolde

♥ Voor en door Zeewolde ♥

Verkiezingsprogramma | 11 december 2025

Alfred · Corine · Frans · Geert Jan · Hendrik · Ilse · Jan · Jan · Jaya · Jelle · Julia · Lisa ·
Lucas · Margriet · Marianne · Mitchell · Monique · Nathaniel · Niek · René · Rien · Rob · Rob
· Tim · Willem · Yolanda · Yordi
en vele anderen

*Samen werkten we aan dit programma – een stap naar een eerlijk, groen en sociaal
Zeewolde.*

Vormgeving:

Met dank aan Marianne Touw (www.mariannetouw.com) voor het omslagontwerp en de opmaak van dit programma. Haar rustige stijl en lokale accenten geven onze woorden een passend gezicht.